

בס"ד

שאלון בחינה

בנושא:

תפילה וברכות

מועד:

אב תשפ"ד

סמל שאלון:

132.8.24

שים לב: יש לנוהג על פי הנקודות לנבחן המופיעות בשאלון הבחינה!

מועד א' תשפ"ז

בש"ז

בחינה בהלכות תפילה וברכות ג' באב תשפ"ז

הנחיות לנבחן:

1. יש לכתוב בכתב יד ברור וקריא.
2. אין לכתוב את שם הנבחן או כל סימן מזהה אחר בתוך מחברת הבחינה. מבחן שימצא עליו סימן מזהה – המבחן לא ייבדק! ותוגש תלונה לוועדת משמעת.
3. יש לענות על כל שאלה בעמוד חדש!
4. שאלה המחולקת למספר סעיפים, אף תשובה תהיה מחלוקת כז. אין להשיב על כל חלקי השאלה יחדיו.
5. לתשומות לבכם: צפי הטויטה לא ייבדק!
6. חלק א' - עיון – 8 שאלות.
יש לציין בכל תשובה את מקורות הדיון, דעתות הראשונים, ופסקת ההלכה.
חוoba לענות על 7 מתוך 8 שאלות. נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 7 התשובות הראשונות שכותב הנבחן לפי סדר כתיבתו במחברת הבחינה, למעט אם הנבחן סימן עיגול סיבב 7 התשובות שմבקש לבדוק.
7. חלק ב' - יישום – 4 שאלות.
יש להתייחס למקורה, לבירור ההלכה והדין כולל ציון דעתות הראשונים ופסקת ההלכה.
חוoba לענות על 3 מתוך 4 שאלות, נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 3 תשבות הראשונות שכותב הנבחן לפי סדר כתיבתו במחברת הבחינה, למעט אם הנבחן סימן עיגול סיבב 3 התשובות שմבקש לבדוק.

בהצלחה!!!

חלק א' – עיון

יש לענות על 7 שאלות מתוך 8 שאלות
יש לציין בכל תשובה את מקורות הדיון, דעתות הראשונים, ופסקת ההלכה.

- א. מודיע אסור שהייה חיצכה בין לblink הקיר בשעת התפילה. והאם שולחן או ספסל או סטנדר נחשים חיצכה?
- ב. האם בני אדם או בעלי חיים נחשים חיצכה. והאם מותר להתפלל נגד צורים שאינם בולטים או להתפלל מול מראה כשיינוי סגורות או פתוחות ומדוע?
- ג. גدول הדור או אביו או רבו המובהק. האם מותר להתפלל בצדיהם או לפניהם או לאחריהם ומדוע?
- א. כיצד יעשה מי שלומד תורה או קורא פסוקי דזמרה או קורא קרייאת שמע או הנמצא באמצע תפילת לחש, ונזכר שנגע במקומות המטוטנים?
- ב. האם יש מעלה לתת כסף לצדקה לפני התפילה, או להישאר מעשרה אחרים לאחר התפילה, ומדוע?
- ג.obar את דברי הירושלמי: "העובד בצרכי ציבור כעובד בדברי תורה דמי".

עמוד 1 מתוך 3

3. א. הרוצה להוסיף בקשות בתפילה העמידה, האם יאמרם באמצעות הברכה או בסופה. והאם יאמרם בלשון יחיד או רבים ומדוע?
- ב. כיצד ינהג השlich צבור בתענית צבור במקרים הבאים: טעה ואמר ברכת עננו לפני ברכת "ראה נא בעניינו", האם צריך לחזור ולומר עננו לאחר ברכת "ראה נא בעניינו"? שכח לומר ברכת עננו ונזכר בברכת רפאננו? התחליל את חזרת הש"ץ עם עשרה מטותים ולפניהם שהגיע לברכת עננו יצאו מקטצתם?
- ג. באր את טעםם של מנהגי המקומות האומרים או שאינם אומרים את ברכת "רצח" בתפילה מנחה.
4. א. כהן העולה לדוכן לישא את כפיו, האם חייב ליטול את ידיו סמוך לברכת כהנים או יכול לסמוק על הנטילה של שחרית? הוכח! האם מברך על נטילה זו?
- ב. האם השlich צבור מקראי לכהנים את תיבת "יברכך" ומדוע?
- ג. האם הצבור רשאים לומר פסוקים של ברכה בשעת ברכת כהנים ומדוע?
5. א. בית הכנסת שמכרווה שבעת טובי העיר במעמד אנשי העיר, האם מותר להם לעשות בדים כל מה שירצטו או רק במוטר הדמים? באր בדבריך מדוע מותר למוכר בית הכנסת הרי הוא קדוש קדושים הגוף? וכן מדוע מותר לעשות בדים מה שירצטו ואינם נתפסים בקדושיםם?
- ב. ראובן הקדיש קרקע על מנת שיבנו שם בית הכנסת, ומסיבות מסוימות השלטונות לא נתנו את הסכמתם לבנות שם את בית הכנסת. האם מותר להקהל לשנות מדעתו של ראובן ולבנות שם ישיבה או תלמוד תורה?
- ג. מי שהיה מוחזק במצבה מסוימת כגון: חזון, קורא בתורה, תוקע בראש השנה, וארעו אונס כל שהוא ונתנו הקהיל מצוחה זו לאדם אחר. האם לאחר שעבר האונס חייבים להחזירו למצותו או לא?
6. א. האם מברכים ומה מברכים על שמן זית כשלעצמה אותו בפני עצמו או שמטביל בו את הפט או כשלעצמה את השמן בתערובת לצורך רפואי?
- ב. מה יברך על תבשיל שאינו יודע ממה הוא עשוי? ומה יברך על פרי שאינו יודע אם הוא מין עץ או אדמה ומדוע?
- ג. מה הם הסימנים לדעת אם זה פרי עץ או אדמה? מה מברכים על פירות אילני סרק?
7. א. מצינו בגמרא ברכות (מה): "תני חדא העונה אמרן אחר ברכותיו הרי זה משובח, ותני איידך הרי זה מגונה, לא קשיא הא בבונה ירושלים הא בשאר ברכות". כיצד ביארו הראשונים סוגיא זו וכיitz נפסק להלכה.
- ב. האם חייב לענות אמרן אחר ברכה של אפיקורוס או גוי או ילד קטן?
- ג. האם אומרם ספק ספיקא לחייב ברכה? הבא דוגמא המוזכרת בפוסקים.
8. א. האם מברכים ברכת שהחינו במקרים הבאים: הנוהג לברך שהחינו על פרי חדש בראיתו על העץ ואינו אוכל את הפרי מחייב סיבה כל שהיא, האם יכול לברך בראיה השנייה כשלא בירך בראיה הראשונה? הוכח! פרי המתחדש פעמיים בשנה? פרי בוסר?

עמוד 2 מתוך 3

- ב. ראותו ושמעו ידידים טובים מאוד, ידידותם נשתה על ידי החלפת מכתבים ושיחות טלפון, אולים מעולם לא נתראו פנים מול פנים, וכעת בפעם הראשונה נפגשו פנים מול פנים ושםחמתם הייתה גדולה מאוד. האם יכולים לברך ברכבת שהחינו?
- ג. האם אפשר לברך ברכבת האילנות כשיש פירות באילן?

*****
חלק ב' – יישום

יש לענות על 3 שאלות מתוך 4 שאלות

יש להתייחס לקרה, לבירור ההלכה והדין כולל ציון דעתו הראשוניים ופסקת ההלכה.

9. א. ראותו שמע אוזעה באמצעות תפילה לחש ומיד רץ למרחב מוגן, בדרך הוא דיבר עם חברו בעניין המלחמה. האם יכול להמשיך את תפילתו או צריך לחזור לראש התפילה?
- ב. העומד בתפילה והתעורר לו ספק הלכתי אם צריך לחזור על אי זכרת מאורע. האם מותר לו ליכת לעין בספר? רב בית הכנסת שהאריך בתפילתו. האם מותר לו לرمוז לש"ץ שיתחיל את החזרה?

- ג. האם מותר לחוץ לעקו רגלו לצורך השתחוויה, כגון בסדר העבודה של יום הקפורים?obar בדרכך אם דין זה מתישב עם דברי הגמara על רב עקיבא "שהיה אדם מניח בזווית זו ומוצאו בזווית אחרת מרוב כריעות והשתחוויות"?

10. א. האם כהן יכול לישא כפיו במקרים הבאים: כהן חלש הנסמק על עמוד או על חברו? חוליה היושב על כסא גלילים? צרוד הדבר בלחישת? אין יודע לשון הקודש ורוצה לברך בשפה אחרת? ומניין למדים זאת.

- ב. כהן שיש לו חוליה בביתו, האם מותר לו להוסיף ברכה מיוחדת "בברכת כהנים" עבור החולה?
- ג. חיל כהן שהשתתף בלחימה בעזה והרג בمزיד מחבל ובשוגג הרב חייל יהודי. האם רשאי לישא את כפיו?

11. א. משה התפלל תפילה מנוחה בברית מילה שנערכה בשעה אחת בצהרים. בשעה שבע בערב שכח שכבר התפלל ועל כן הלק לבית הכנסת כהרגלו להתפלל מנוחה, ולפתח באמצעות תפילה לחש הוא נזכר שכבר התפלל בברית.obar כיצד עליו לנוהג? האם ישנה הדין אם קרה כזה בתפילה ערבית?

- ב. האם מותר בזמן זהה להתפלל תפילה נדבה?
- ג. האם צריך להתפלל תפילה תשולמים במקרים הבאים: כשלא התפלל בمزיד? בשוגג? באונס? היה שוכר בזמן התפילה? או奴? עסק בצדכי צבור?

12. א. מה מברכים לפני ואחרי על תבשיל שמעורב בו כמה חיטה או אורז?
- ב. מה מברכים לפני ואחרי על לחם העשו מקמח אורז או דוחן או תירס?
- ג. האם מברכים ברכה נוספת במקרים הבאים: אכל שעור כחצית זית לחם וכחצית כזית עוגה? כחצית זית ענבים וכחצית זית אבטיח? פרי שהיה בו כזית וכעת נצטמק לפחות מכך? שתה כוס תה או קפה?

*****

עמוד 3 מתוך 3